

UiT Norges arktiske universitet

Kvalitetsmelding for året 2019

Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi, med følgende enheter:

Handelshøgskolen

Norges fiskerihøgskole

Institutt for arktisk og marin biologi

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	1
2	Hva lykkes BFE med innen utdanningsområdet.....	3
2.1	Studentaktiv læring og 21st century skills	3
2.2	Faglig ledelse og kollegialt samarbeid	4
3	Særskilte utfordringer	5
3.1	Gjennomføringsgrad	5
3.2	Internasjonalisering	5
3.3	Roller og systemer.....	6
3.4	Lavere årskull i kommende år.....	6
4	Spesielle kvalitetsområder det arbeides med	6
4.1	Pedagogisk kompetanse for våre undervisere	6
4.2	Kvalitetsutvikling studieprogram.....	7
4.3	Internasjonalisering	7
5	Langsiktige planer for studieporteføljen.....	7
6	Integrering av bærekraftelementet	8
6.1	Tverrfaglige semesteremner	8
6.2	Etikk, samfunnsansvar og bærekraft (ESAB)	8
6.3	Nytt tverrfaglig emne	8
7	Tverrfakultære utdanninger	9
8	Integrering av førsteårsstudentene	9
9	Fakultets innsats for å spre erfaringene fra prosjektet ‘21st Century Skills’	10
10	Oppfølging av SAMEVAL-evalueringen	10
10.1	Endringer som planlegges vedrørende bachelorprogrammet	10
10.2	Endringer som planlegges vedrørende mastergradsprogrammet	11

Forord

I brev av 18.12.2019 presiserte Universitetsledelsen de tema som skulle vektlegges i arbeidet med innspill til Kvalitetsmeldingen (2019/6033). Ved Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi (BFE) ble det fakultetsinterne dialogarbeidet videreført i brev av 3.1.2020, med en sammenstilling av de områder som definerer viktige deler av rammene for utviklingsarbeidet og kvaliteten i våre utdanninger (2020/68).

Handelshøgskolen (HHT), Norges fiskerihøgskole (NFH) og Institutt for arktisk og marin biologi (AMB) gjennomførte i januar og primo februar sine interne dialoger, og endelig har dekan og de tre instituttledelsene avholdt dialogmøter ultimo februar, i samsvar med modellen bestemt i UiTs Kvalitetssikringssystem.

Vedlagte rapport er dekanens oppsummering av utviklingsarbeidet, og bygger på HHTs, NFHs og AMBs skriftlige rapporter og påfølgende dialog.

1 Innledning

BFE har ansvar for 22 studieprogrammer, hvorav 10 bachelorprogram, 11 masterprogram og et integrert masterprogram, phd-utdanning i samfunnsvitenskap og naturvitenskap, og flere tilbud av kortere varighet.

I tabellen på neste side er våre bachelor- og masterprogram listet opp med noen nøkkeltall som vi refererer til i det følgende. Trafikklysmarkeringen er vår egen ut fra måltall i strategi og planer:

- Søkere per studieplass:
 - o Vi ønsker minst 3 førsteprioritetssøkere for å opprettholde attraktivitet og kvalitet i opptaksgrunnlaget
 - o 1,5-3 er middels
 - o 0-1,5 er ikke tilfredsstillende
- Gjennomføringsgrad
 - o Vår strategi sier vi at ønsker å ha en gjennomføringsgrad over nasjonalt gjennomsnitt som er 48 % for bachelor og 54 % for master (jf. tilstandsrapporten)
 - o Inntil 10 prosentpoeng under regner vi som middels (merk store utslag for små kull)
 - o Lavere enn det er ikke tilfredsstillende
- Internasjonalisering
 - o Vår strategi sier vi skal ha en andel med utvekslingsstudenter på 20 %
 - o 10-20 % er middels
 - o Lavere enn det er ikke tilfredsstillende
- Studiebarometeret
 - o På overordnet tilfredshet har vi angitt over 4 som bra
 - o Over 3,4 er middels
 - o Lavere enn 3,4 er ikke tilfredsstillende

Det er fakultetets erfaring at det tar tid fra tiltak iverksettes til det synes i nøkkeltallene. Nøkkeltallene slik de er presentert her viser heller ikke trender eller utvikling over tid. I vårt arbeid med utdanningskvalitet jobber vi derfor med å få et godt beslutningsgrunnlag for hva som bør prioriteres. Et eksempel på dette er at vi i 2019 gjennomførte en frafallsundersøkelse for å få bedre kunnskap om hvorfor våre studenter slutter. Et annet eksempel er dialog med Studentutvalget og studenter i andre verv når vi fastsetter årsplaner og starter utviklingsprosjekter.

Det er dekanens vurdering at BFE aldri har jobbet så strukturert og samlet om utdanningskvalitet som nå, både samlet som fakultet, på det enkelte institutt og på program- og emnenivå. Når det er sagt, erkjenner vi at vi fortsatt har en vei å gå, både når det gjelder å forankre kvalitetsarbeidet hos alle vitenskapelige ansatte, og med hensyn til å identifisere og gjennomføre tiltak som treffer godt på det vi måles på.

Studieprogram	1.prisøkere/ studieplass	Gjennomførings- grad	Andel Utteksling	Studie- barometeret
INSITUTT FOR ARKTISK OG MARIN BIOLOGI				
Bachelor i biologi	69 søkere 1,2 pr plass	38,90	25	4,2
Master i biologi	196 søkere 2,5 pr plass	62,16	2,86	4,4
NORGES FISKERIHØGSKOLE				
Bachelor i fiskeri- og havbruksvitenskap	167 søkere 2,8 pr plass	52,54	2,27	3,9
Master i fiskeri- og havbruksvitenskap	64 søkere 3,2 pr plass	76,19	15,79	4,1
Bachelor i bioteknologi	12 søkere 0,7 pr plass	27,80	30	4,3
Master i marin bioteknologi	62 søkere 6,2 pr plass	25,00	0	Lav svarprosent
Master international fisheries management	81 søkere 2,0 pr plass	53,33	0	Lav svarprosent
Integrert master i akvamedisin	43 søkere 2,2 pr plass	81,82	0	4,6
HANDELSHØGSKOLEN				
Bachelor i økonomi og administrasjon Tromsø	186 søkere 1,2 pr plass	52,63	6,33	3,6
Bachelor i økonomi og administrasjon Alta	46 søkere 0,5 pr plass	45,45	0	3,4
Bachelor i økonomi og administrasjon Harstad	42 søkere 0,4 pr plass	25,00	7,14	4,3
Bachelor i økonomi og administrasjon Narvik	27 søkere 1,1 pr plass	54,17	0	3,4
Master i økonomi og administrasjon Tromsø	171 søkere 4,3 pr plass	66,67	6,45	4,3
Master i økonomi og administrasjon Harstad/Alta	47 søkere 2,4 pr plass	18,80	0	Lav svarprosent
Bachelor i ledelse, innovasjon og marked	166 søkere 1,8 pr plass	48,72	11,32	3,7
Master i ledelse, innovasjon og marked	106 søkere 5,3 pr plass	58,82	0	4,2
Bachelor i samfunnsøkonomi	14 søkere 0,5 pr plass	22,8	6,25	3,6
Master i samfunnsøkonomi	245 søkere 6,1 pr plass	30,00	0	4,0
Erfaringsbasert master MBA	128 søkere 2,1 pr plass	46,00 (2016 kull)	0	4,6
Erfaringsbasert master i ledelse	81 søkere 1,4 per plass	51,43 (2016 kull)	0	4,4

Gjennomføringsgrad er regnet ut etter andel som har fullført studiet på normert tid. Dersom man utvider dette med ett semester, vil noen av tallene se bedre ut. Dette gir store utslag for studier med få kandidater, eksempelvis master i marin bioteknologi.

Studiebarometerets tall er tatt i kategorien "alt i alt tilfredshet". For IFM og Master i marin bioteknologi er ikke grunnlaget stort nok til at tallene kan presenteres. Det samme gjelder spesifikke tall for Master i økonomi og administrasjon i Harstad/Alta.

Andel på utveksling er målt som andel ferdige uteksaminerte som har hatt utveksling i graden i 2019. Flere studenter kan ha hatt utenlandsk utdanning innpasset i graden, men denne er ikke avlagt som et godkjent utvekslingsopphold i løpet av studiet.

2 Hva lykkes BFE med innen utdanningsområdet

På spørsmålet om hva vi lykkes med, vil vi særlig fremheve utviklingsarbeid knyttet til studentaktiv læring og 21st century skills, samt hvordan vi jobber med å koble program, det kollegiale kvalitetsarbeidet og enkeltprosjekter bedre sammen.

2.1 Studentaktiv læring og 21st century skills

De siste årene har vi hatt en rekke utviklingsprosjekter med fokus på mer studentaktiv læring. Dette var tema i BFE sine to fyrtårnsprosjekter; uFisk og SimFish. Vi har inkludert god praksis fra de tidligere høyskolene om samarbeid med arbeidslivet gjennom case, praksis og oppgaver, og fakultetet har også hatt et større SAKS-prosjekt med dette som tema.

I 2019 søkte de tre instituttene sammen om å etablere et Senter for Fremragende Utdanning (SFU) der hensikten var implementering av transversale ferdigheter i studieprogrammene. Søknaden nådde ikke opp, men dette arbeidet har likevel hatt positive effekter for fakultetet sitt kvalitetsarbeid, og ambisjonene videreføres i den skala som er mulig innenfor dagens rammer.

Nedenfor gis det noen eksempler på hvordan vi jobber med studentaktiv læring og 21st century skills. Til tross for mange gode eksempler, etterlyses innarbeiding av relevante praksiselement i programmene i siste versjon av Studiebarometeret. Fakultetet tar dette til inntekt for at dette er en undervisningsform studentene trives med og ønsker mer av.

Praksisemner

I eksempelvis emnene FSK-2011, BIO-2014 og BED-2053 har studentene arbeidslivspraksis som en del av undervisningen. Det er inngått avtaler med sjømatnæringen, forvaltningsapparatet og reiselivsklyngen Arctic-365 for å få til dette. Akvamedisinstudentene har et eget emne som arrangeres som et feltkurs og som avspeiler arbeidssituasjonen ferdigutdannede fiskehelsebiologer vil møte som feltarbeidere i norsk havbruksnæring.

Spill- og problembasert læring

I flere emner jobber studentene med større prosjekter, for eksempel et større arrangement (BED-2120, bedriftsutvikling og intraprenørskap (BED-2139), og en foretaksstrategi (BED-2003). På denne måten tilegner studentene seg ferdigheter i samarbeid med eksterne aktører samtidig som disse erfaringene brukes om «knagger» for den generelle kunnskapen og kompetansen studentene skal lære seg.

På samme måte brukes spill som undervisningsstrategi i flere fag for å jobbe med tverrfaglige problemstillinger. Spill er en studentaktiv læringsform, samtidig som kunnskapen fra flere fagområder må aktiveres samtidig.

Innenfor biologifagene har en rekke emner praktisk undervisning knyttet til lab, felt og tokt. På denne måten aktiviseres flere læringsstrategier, og studentene får gjennomføre metoder som kunnskapsfeltet benytter. Studentene gjennomfører dette mer og mer selvstendig jo høyere opp i sine studieløp de kommer.

Innovasjon og entreprenørskap

Emnet «innovasjon i praksis» er tilgjengelig for UiT studenter på alle fakulteter og institutter. I emnet arbeider studentene i en gruppe med andre studenter, hvor de velger blant reelle caser fra næringslivet som de jobber med i løpet av semesteret. Metodikken det jobbes etter er

hovedsakelig "Design Thinking" og "Lean Startup". Studentene bruker i emnet mye tid utenfor campus i form av bedriftsbesøk, undersøkelser og tester, intervjuer m.m. Studentene har også et eget budsjett til prototyping og testing.

«Idegeneratoren» er et prosjekt finansiert av Tromsø fylkeskommune. Målgruppen for prosjektet er studenter ved UiT Norges arktiske universitet og næringsliv i Troms og Tromsø-regionen. Gjennom prosjektet skal vi skape et nytt og spennende innovasjonstilbud i regionen, og aktivitetene skal supplere regionens eksisterende tilbud innenfor innovasjon og entreprenørskap. Prosjektets hovedmålsetning er som følger: Bidra til et mer innovativt og konkurransedyktig næringsliv i Troms og Tromsø-regionen.

Formidling

Det ble gjennomført en workshop for studenter våren 2019 en styrket studentenes kompetanse innen kommunikasjon og formidling; UiT Spire. Planen for workshopen var å trygge studentene i formidlerrollen via ulike metoder innen drama, fortellerteknikk og presentasjonsteknikk, samt gi dem i oppgave å utarbeide et populærvitenskapelig foredrag om vitenskapelige tema de studerer eller brenner for. I henhold til evalueringene og tilbakemeldingene fra deltakerne og bidragsytere var prosjektet meget vellykket.

Nærings- og samfunnspanel

I forbindelse med SFU-søknaden har BFE etablert et nærings- og samfunnspanel som møtes jevnlig. Dette er eksterne aktører som er særlig relevante i avtakerfeltet, i tillegg til kollegaer og studenter fra våre ulike program. Panelet har seminarer, diskusjoner og workshops der det overordnede målet er å gjøre våre utdanninger mer relevant for arbeidsmarkedet. To av våre næringslivsmentorer har en sentral rolle i dette arbeidet.

2.2 Faglig ledelse og kollegialt samarbeid

På alle tre instituttene har det i inneværende strategiperiode blitt utviklet bedre strukturer for ledelse og utvikling av programmer. Disse endringene har hatt som formål å koble diverse utviklingsprosjekter tettere til linja og programmene som helhet, «avprivatisere» emner, og generelt sørge for hensiktsmessige arenaer for å jobbe med utviklingsarbeid.

På HHT har det blitt etablert utdannings- og utviklingsteam (UUT) for hvert fagområde på tvers av campuser. Målet med å opprette undervisnings- og utviklingsteam er å etablere en delekultur, å styrke undervisningen gjennom å etablere en struktur der lærerne tar ansvar for mer enn "sine egne" emner, bedre samordningen mellom undervisning og forskning ved å etablere enheter med ansvar for begge områdene og bedre kommunikasjonen mellom ledelse og vitenskapelige ansatte ved å gjøre flere fast vitenskapelige ansatte delaktige i instituttets ledelse og drift.

På NFH har en av nestlederne fått et særlig ansvar for utdanning, og det har blitt oppnevnt studieprogramledere for alle program (tidligere var dette instituttleder). Dette har gitt nytt driv i kvalitetsarbeidet på programmene. For å avklare rolle- og arbeidsdeling mellom programleder, programstyret og studieadministrasjon er det utarbeidet et årshjul med etablering av en tydelig plan om hvilke oppgaver som skal løses, når de skal løses og hvem som har ansvaret under utvikling. NFH har også jobbet med å flytte ansvaret for emneevaluering fra studieadministrasjon til fagmiljøene

Også på AMB har en nestleder fått et særlig ansvar for utdanning. I tillegg har instituttet etablert «kurskafeer» som arbeidsmetode for fagfelleevaluering av undervisning og

studieprogram. Kafeen fungerer slik at kursansvarlige presenterer emnet, etterfulgt av en diskusjon blant kollegene. Sentrale temaer er emnets faglige innhold, gjennomgang av læringsutbyttebeskrivelser (LUB), arbeidskrav og vurderingsordninger. Det legges opp til diskusjoner rundt styrker og utfordringer for hvert spesifikke emne. Kurskafeene fungerer også som en viktig kollegial arena for å bygge eierskap til emnene i programmene, og for å skape sammenheng mellom de ulike emnene.

I tillegg til instituttenes eget arbeid har det i 2019 blitt etablert en felles strategisk arena for arbeidet med utdanningskvalitet på BFE. Dette omtales som KAUK (kommissariat for utdanningskvalitet), og ledes av prodekan utdanning. Hensikten er å sikre koordinering og erfaringsdeling mellom instituttene. Instituttene har ulike profiler på sine programmer, ulike styrker og utfordringer. Ved å jobbe sammen på tvers utnytter vi ressursene bedre, og slipper å utvikle noe som allerede finnes. Et av tiltakene KAUK arbeider med, er å arrangere en felles fagdag for utdanningskvalitet for hele fakultetet høsten 2020.

3 Særskilte utfordringer

Som det framkommer av tabellen på side 2 har BFE et stykke igjen å gå for å nå måltallene for gjennomføringsgrad og internasjonalisering på noen programmer. I tillegg til dette er utfordringene våre knyttet til pågående arbeid med faglig ledelse og kollegialt samarbeid. Selv om det er etablert mer hensiktsmessige strukturer, jobber vi fortsatt med kulturen for utdanningskvalitet «over hele linja», herunder arbeidet med å involvere studentene enda tettere i dette arbeidet.

3.1 Gjennomføringsgrad

For å styrke gjennomføringsgraden har BFE jobbet med førstesemestermottak (se under), og utdanningskvalitet generelt (se over). I tillegg til dette gjennomførte BFE i 2019 en undersøkelse blant alle førsteårsstudenter som hadde sluttet. Resultatene har vært nyttige, og gir grunnlag for å sette inn tiltak der dette trengs mest. En stor andel av dem som sluttet, hadde byttet til et annet studieprogram. De som valgte å slutte i sin helhet skilte seg fra de andre studentene ved å ikke oppleve oppmuntring og støtte til å ta høyere utdanning fra familie og venner, og opplever heller ingen indre motivasjon ved å lære på høyere nivå. Undersøkelsen er delt med universitetsledelsen og også presentert i Strategisk utdanningsutvalg.

De programmene som fortsatt har for lav gjennomføringsgrad nå er kjennetegnet av et lavt antall studenter (store utslag) og/eller at programmet har behov for revisjon. Blant annet er både bachelor og master i samfunnsøkonomi under revisjon, dette kommer vi tilbake til.

3.2 Internasjonalisering

BFE hadde i 2019 en tredobling av antall utreisende sammenlignet med 2018. De utreisende kommer gjerne fra samme program, noe som avspeiles i store variasjoner i nøkkeltallene mellom program. Av dette ser vi nytten av å ha avtaler som passer særlig for hvert program, men også hvordan utveksling «smitter»: Når en først vil reise ut, utløser det gjerne at flere vil dra.

Vi ser noen utfordringer knyttet til arbeidsdelingen med fellestjenesten for mobilitet. Faglig kvalitetssikring av avtaler og oppfølging av disse ligger i linja, samtidig som vi ikke har dedikerte ressurser til dette arbeidet. Det har medført at noen studenter har opplevd store utfordringer ved å planlegge utveksling til et studiested hvor det i mellomtiden har vært

endringer hos partnerinstituttet. Studentene har fått problemer både med opptak i utvekslingslandet og med innpassing her hjemme. Dette er skadelig for omdømmet til det å reise ut, og sprer seg dessverre raskt. For å bøte på dette, har HHT etablert et team for å jobbe med utveksling fra instituttet sin side, og det synes hensiktsmessig å få til en slik organisering også på de andre instituttene.

3.3 Roller og systemer

Som nevnt i kapittel 2 opplever fakultetet å lykkes med bedre struktur for faglig ledelse og kollegialt samarbeid. Vi har fortsatt noen utfordringer til dette, som henger sammen med at dette arbeidet ikke er ferdigstilt.

Organisering av UUT og programledere krever ny arbeidsflyt for oppgaver som må kvalitetssikres. Vi balanserer mellom hensynet til effektivitet (ikke ha for mange instanser, grupper og ledd) og forankring (behovet for å ha felles eierskap til kvalitetsarbeidet). Fordi instituttene har organisert dette arbeidet på ulike måter er de praktiske utfordringene også noe forskjellige. HHT holder på å finne løsninger for programkoordinering ettersom UUTene er disiplinært organisert, NFH jobber med arbeidsdelingen mellom programledere, programstyret og studieadministrasjonen, mens AMB jobber med å få på plass teambaserte løsninger der hver fagansvarlig også har en co-pilot.

En felles utfordring er å involvere studenter tettere i utviklingsarbeidet. Vi har studenter representert i alle kollegiale organ og i de fleste utviklingsprosjekt. Likevel synes vi det kan være utfordrende å få kunnskap om hvor skoen trykker hos studenter flest. Mange av våre studenter jobber ved siden av studiene og har begrenset med tid til å involvere seg i prosjekter som er tidkrevende. Dette har vi forståelse for, og vi har i noen sammenhenger engasjert studenter som internships for gjøre det mulig å kombinere utviklingsarbeid med studier.

En annen felles utfordring er at UiT sin forskrift for bruk av arbeidstid ikke gjenspeiler den type utviklingsarbeid som nå forventes. BFE håper oppfølgingsarbeidet av den gruppen som er nedsatt for å se på dette gis prioritet. Dette henger også sammen med ønsket om å inkludere pedagogisk utviklingsarbeid i karriere- og arbeidsplaner (se under).

3.4 Lavere årskull i kommende år

Som kjent er årskullene for 19-åringer synkende i årene som kommer. Dette gjelder ikke særlig for BFE, men er en utfordring som treffer hele UiT. Som det framkommer av tabellen i vedlegget vil dette gi for få søkere per studieplass gitt alt annet likt. I tillegg til å jobbe med rekruttering (som vi avgrenser denne rapporten fra), utfordrer det oss til å jobbe med nye formater og aldersgrupper. BFE har særlig ved HHT gode erfaringer med nettbaserte tilbud som treffer segmentet med unge voksne i arbeid godt. Lignende tilbud har vi imidlertid ikke for de marine og naturvitenskapelige fagene. Dette er en utfordring vi er oppmerksomme på, og som vi gjennom Koronakrisen får brå erfaringer med å bryne oss på.

4 Spesielle kvalitetsområder det arbeides med

I årsplanen for 2020 er det definert tre hovedområder vi særlig vil prioritere i 2020; pedagogisk kompetanse for våre undervisere, kvalitetsutvikling av studieprogram samt internasjonalisering.

4.1 Pedagogisk kompetanse for våre undervisere

BFE har i sin strategi en ambisiøs målsetting om at 80 % av våre undervisere skal ha utviklet en pedagogisk mappe eller tilsvarende innen utgangen av perioden. Å utvikle sin pedagogiske mappe er som kjent nødvendig for opprykk og for å kunne bli merittert underviser. Det er også en ypperlig anledning til å involvere alle ansatte i utviklingsarbeid, samt å synliggjøre for den enkelte at de allerede deltar i arbeid som er meritterende. For å få til dette har fakultetet lenge jobbet med en løsning der ansatte som ikke har dette som krav i sin kontrakt kan få veiledning og hjelp til dette. I samarbeid med Result holder vi nå på å utvikle og gjennomføre et kollokvie- og seminarbasert opplegg for dokumentasjon gjennom mappe. Vi anser dette som en pilot, og vil gjennomføre med et større antall deltakere neste år.

For den andre vil vi inkludere utviklingsarbeid i den enkeltes karriere- og arbeidsplan, ved at arbeid som likevel må gjøres (endre et emne, innføre nye vurderingsformer etc) organiseres som et utviklingsprosjekt som dokumenteres. Hensikten er å sørge for at den enkelte ansattes, studieprogrammets, instituttets og fakultetets prioriteringer drar i samme retning.

4.2 Kvalitetsutvikling studieprogram

Kvalitetsutvikling studieprogram inkluderer å fortsette med ulike utviklingsprosjekter i tråd med det som er beskrevet i kapittel 2, med fokus på studentaktivitet, 21st century skills og høyere læringsutbytte for studentene. I behandlingen av studiebarometeret for 2020 ønsket fakultetsstyret at vi i enda større grad vektlegger samarbeid med nærings- og arbeidsliv. Dette vil vi gjøre ved å fortsette arbeidet med partnere for praksisemner og nærings- og samfunnspanelet, i tillegg til å reengasjere våre næringslivsmentorer.

Som beskrevet tidligere er det også et prioritert område å ferdigstille arbeidet med hensiktsmessige strukturer for å koble utviklingsarbeidet bedre til linja og det enkelte program. En ramme for å gjøre dette er implementeringen av nytt kvalitetssystem, herunder kvalitetsrapport og kvalitetsdialog som denne rapporten bygger på. Vi har særlig fokusert på å la dialogen begynne i fagmiljøene og ikke bare rapportere på ledernivå.

4.3 Internasjonalisering

For å øke andelen studenter som har utveksling som en del av sin grad er inngåelse og vedlikehold av gode avtaler et prioritert område. Vi jobber med å promotere utveksling tidligere i programmet, sørge for at faglærere kjenner tilbudene godt og kan snakke om dem der det er hensiktsmessig, og å bruke studenter som har vært ute mer aktivt i å dele sine erfaringer. Hvert institutt har egne handlingsplaner for å følge opp dette området.

5 Langsiktige planer for studieporteføljen

Fakultetet tar mål av seg å ha et oppdatert programtilbud, samtidig som de langsiktige kompetansekrav ivaretas. Gjennom jevnlige evalueringer og revisjoner av program medfører dette at vi fryser noen program for opptak, at program endrer innretning, at de ev. legges ned og at ideer til nye program kommer opp. Per mars 2020 kan følgende nevnes:

- For Master in Business Creation and Entrepreneurship er det ikke tatt opp nye studenter ved de tre siste opptakene. Fagområdet er imidlertid viktig, og blir delvis innarbeidet i andre program ved HHT. I den overordnede handlingsplanen har BFE sagt at vi vil vurdere en ny innretning i samarbeid med andre fakultet

- Master in Economics er endret fra engelskspåklig til norskspråklig fom opptaket 2019 for bedre å kunne nå målgruppen, se også kapittel 9
- Det planlegges en ny erfaringsbasert master i Ocean Leadership, mulig første opptak høsten 2021, se kapittel 6.
- Master in International Fisheries Management har siste opptak i 2020, og er under revisjon med sikte på endret programinnhold for studentopptaket i 2021.
- En tilbud innenfor Havbruk (RAS-teknologi) er etterspurt og under planlegging. Det er også etterspørsel etter EVU i havbruksnæringen, både på Helgeland og ellers i Nord-Norge. Vi vil se på hvorvidt dette kan kombineres
- Bachelor i Ledelse, innovasjon og marked og master i Regnskap og Revisjon har første opptak i 2020, studiested Harstad.
- Arktisk semester (tverrfaglig), som tilbud for innvekslingsstudenter utredes.
- Blant våre nettstudenter etterspørres muligheten for å ta en hel bachelor på nett. HHT har etter hvert bygd opp teknisk og pedagogisk kompetanse til å gi gode tilbud, og vi vil utrede muligheten for å gi hele grader på campus virtuell

6 Integrering av bærekraftselementet

Bærekraft er sentralt i fagområdene på BFE, også før FNs bærekraftsmål. Under redegjør vi for nyere tiltak for å integrere bærekraftselementet i våre utdanningsprogrammer.

6.1 Tverrfaglige semesteremner

Bachelor i fiskeri- og havbruk gjennomføres nå i ny drakt. En av endringene er at semester 3-5 gjennomføres som 30 stp semesteremner med navnene bærekraftig fiskeri, bærekraftig havbruk og bærekraftig sjømat. Fiskeri- og havbruk har i navnet alltid vært tverrfaglig, men programmet har hatt et flerfaglig design med svak kobling mellom de ulike emnene. Ved å organisere emnene rundt bærekraft og de problemstillingene som følger av det, blir de ulike disiplinene i større grad «innspill» og dimensjoner enn fagområder i seg selv. Så langt har vi kun evalueringer fra semester 3. Selv om det har vært enkelte startutfordringer med et så stort emne, er tilbakemeldingene fra både fagmiljø og studenter gode.

6.2 Etikk, samfunnsansvar og bærekraft (ESAB)

Handelshøgskolen har gjennom programstyret vedtatt at etikk, samfunnsansvar og bærekraft skal integreres i programmenes emner. Dette er et krav fra UHR-ØA som tilsier at ESAB skal tilsvare minimum 7,5 studiepoeng i bachelorprogrammet for økonomi og administrasjon for at sidetittelen siviløkonom skal kunne gis. Utdannings og utviklingsteamene (UUT) har gjennom sine ledere organisert arbeidet med å identifisere og beskrive ESAB-aspekter i emner tilhørende respektive UUTer. Det er tatt utgangspunkt i NOKUT sine retningslinjer og vært tydelig på at et 10-studiepoengs emne skal tilsvare 250-300 timer for studenten. Deretter har de fagansvarlige gjennomgått læringsutbyttebeskrivelsene og integrert ESAB elementene.

Dette arbeidet ble gjort i løpet av høsten 2019, og en har i etterkant hatt en gjennomgang av dette arbeidet. Det er nå implementert i alle relevante emner og tilfredsstiller UHR-ØA sine krav.

6.3 Nytt tverrfaglig emne

HHT og AMB har sammen søkt DIKU om midler til et nettbasert bærekraftskurs. Dette emnet skal være samlingsbasert med deltagere fra næringslivet som hovedmålgruppe. AMB skal

levere sammen med Nofima, 10 stp på bærekraft og sirkulær økonomi. Det langsiktige målet er å videreutvikle denne delen til en selvstendig modul til et nettbasert valgemenne også for biologistudentene, for slik å øke fleksibiliteten, og samtidig innlemme entreprenørskap og innovasjon i studietilbudet. Fra HHT sin side blir emnet en anledning til å ta inn aspekter ved miljømessig bærekraft i sine studier. Samarbeid på tvers på denne måten mener vi også kan utløse nye prosjektsamarbeid.

7 Tverrfakultære utdanninger

Det foreslåtte programmet (erfaringsbasert master) innenfor Ocean Leadership er et samarbeidsprosjekt mellom BFE, NT-fak og Jurfak. En arbeidsgruppe bestående av en fra hvert fakultet har jobbet med en skisse, og det skal det arrangeres en workshop for større deler av fagmiljøene. Workshopen ble utsatt grunnet Koronasituasjonen, men skal gjennomføres digitalt i slutten av mars

BFE er også med i en søknad til DIKU om et 30 stp EVU-emne «Smartkyst». Det består av to emner a 15 studiepoeng; Realisering av det grønne skiftet, og Tverrfaglig prosjekt i grønn omstilling. Initiativet ledes av NT, og i tillegg til BFE er HSL med.

I 2018 fikk BFE sammen med IVT SAKS-midler til å se på muligheten for å etablere en master i industriell økonomi. Dette arbeidet har ikke konkludert.

8 Integrering av førsteårsstudentene

BFE har i samarbeid med Studentrådgivninga ved Studentsamskipnaden arbeidet for å bedre overgangen for studentene fra videregående skole til universitetet. I 2017 gjennomførte vi en pilot med mentorordning for førstesemesterstudenter, der en student som har kommet lengre i løpet fungerer som kontaktperson for en gruppe studenter. Mentoren får betalt for dette, og følges opp av studieadministrasjonen. I piloten var det AMB, NFH og HHT Harstad som deltok. Basert på erfaringene herfra innførte BFE mentorordningen for alle program fra og med 2018.

Mentorer og studentgrupper treffes jevnlig første semester, og snakker om temaer knyttet til det å være student, bli kjent i byen, studieteknikk og fagspesifikke metoder, studievevaner, osv. Arbeidsoppgavene består av enkelte hovedpunkter, men er også fleksible nok til å kunne tilpasses det enkelte program og kull. Vi opplever at mentorordningen øker kulltilhørigheten, bedrer det sosiale miljøet og hindrer uønsket frafall. Mentorprogrammet får også gode tilbakemeldinger fra studenter, slik disse sitatene fra evalueringen i 2019 gjenspeiler:

«Mentor med gode kunnskaper om fagene. Har fungert som ekstra undervisning i små grupper, hvor vi kan bestemme hva som skal bli tatt opp. Dette synes jeg har vært utmerket. Det gjør det lettere å stille spørsmål underveis og man blir godt kjent med den mentorgruppa man er med i.»

«Imøtekommende, tar opp de problemstillinger som vi kommer med. Forklarer ting mye enklere enn forelesere. Gir masse gode tips som har vært nyttig når jeg skal etablere gode studievevaner. Har også utvidet nettverket mitt pga. mentorordningen.»

«De har virkelig stått på for at vi skal få en god start på studiet, og de har vist oss hvor og hva vi kan jobbe med i ettertid av studiet, som har økt motivasjonen til å fortsette»

«Veldig bra å bli kjent med andre i som studerer på et høyere nivå. Fint å få være med på bedriftsbesøk ol.»

I tillegg til mentorordningen har instituttene og campus ulike måter å møte førstesemesterstudentene på gjennom fag de tar, gjennom samarbeid med linjeforeninger og egne arrangementer. For eksempel arrangerer NFH «uke 42» der det arrangeres ulike møter med informasjon om tilbudene studentene kan delta i både faglig og sosialt, samt promotering av utveksling.

9 Fakultets innsats for å spre erfaringene fra prosjektet '21st Century Skills'

SFU prosjektet C21Enhance har som mål styrke undervisning, læring og vurdering av transversale ferdigheter som kritisk tenkning, kommunikasjon (skriftlig, muntlig, digital), samarbeid og kreativitet i BFE sine studieprogram. Systematisk emne og programdesign der slike ferdigheter er godt integrert og undervist vil gi bedre studenter, etterspurte kandidater og kompetanse for livslang læring.

Prosjektsøknad ble sendt til Diku i 2019, men ble ikke finansiert. Imidlertid har fakultetet fått innvilget strategiske midler til å fortsette arbeidet. Internt har dette arbeidet ledet til utviklingsarbeid på emne- og programnivå (se kapittel 2). For å dele disse erfaringene og kunne være en ressurs for andre fagmiljøer deltar vi på konferanser og workshops, og tar mål av oss å publisere flere erfaringer. Enkelte arrangementer har vært åpent annonsert, og den 27. februar arrangerte BFE et seminar i samarbeid med nærings- og samfunnspanelet (kap. 2) med betydelig deltakelse fra ulike deler av UiT.

I tillegg til dette har BFE foreslått for Jurfak at vi kan arrangere årets fyrårskonferanse sammen, da deres fyrårssprosjekt også omhandler 21st century skills. Grunnet Koronasituasjonen er dette satt noe på vent.

Det arbeides dessuten med å utvikle en nettside medfokus på 21st century skills.

Generelt er BFE sine erfaringer at 21st century skills må gjennomsyre de undervisnings- og vurderingsaktivitetene vi har heller enn å være egne tilbud. Fremtidsrettede ferdigheter må utvikles i relasjon til de fagene man studerer. Dette er også grunnen til at BFE jobber med å koble porteføljen av utviklingsprosjekter tettere til linja og programansvaret. Fakultetet ønsker å være disponibel for å snakke om dette, for eksempel i kurstilbudene som gis fra Result.

10 Oppfølging av SAMEVAL-evalueringen

Fagstaben i samfunnsøkonomi holder på med et prosjekt for å revidere bachelorgrad og mastergradsprogrammet i samfunnsøkonomi og således svare på den evalueringen som ble gjort gjennom SAMEVAL/KOMBIVAL. Tilbakemeldingen her fra var at UiT i liten grad utnytter geografisk beliggenhet og regionale problemstillinger, og i for stor grad forsøker å være på et høyere teoretisk nivå enn vi mestrer. Selv om en slik tilbakemelding ikke er

hyggelig å lese, stemmer det at samfunnsøkonomiutdanningen ved UiT er bygd opp etter mal fra UiO som har et sterkt grunnforskningsmiljø på feltet. Programmene var i instituttets og fakultetets søkelys også før evalueringen kom, grunnet lave søkertall, høyt frafall og strykprosent. Programmene er nå under revisjon.

10.1 Endringer som planlegges vedrørende bachelorprogrammet

Revisjonen av bachelorgradsprogrammet innbefatter at en vurderer om opptakskrav i matematikk skal innføres (på lik linje med lærerutdanning for eksempel). Dette vil sikre at studenter på denne utdanningen har et minimumsnivå av tekniske ferdigheter, og kan hindre det at de som ikke kommer inn på bachelor i økonomi/administrasjon fyller opp plasser på programmet. Videre engasjerer man i samtaler med flere interessenter fra yrkeslivet med tanke på å kunne produsere kandidater som har kompetanse som er etterspurt av arbeidsgivere. En spørreundersøkelse er utviklet for å få studentenes mening på innholdet i programmet, og også for å avdekke hvorfor studenter ved Handelshøgskolen ikke valgte samfunnsøkonomi som bachelorprogram.

Foreløpige konklusjoner fra dette arbeid er at man må få mer teknologisk innhold i programmet (for eksempel programmering) ettersom dette er etterspurt i arbeidslivet. Videre må man legge om kurs fra det akademiske til å ha en relevans for regionen der vi bor. Da vil problemstillinger i hovedsak komme fra virksomheter i landsdelen, samt aktuelle temaer knyttet til regional forvaltning. Utdanningen vil legge vekt på formidling av samfunnsøkonomisk analyse til samfunnet for øvrig, og ikke kun de som skjønner samfunnsøkonomi. I tillegg vil man forsøke å oppfordre studenter til å ta en tverrfaglig utdanning

10.2 Endringer som planlegges vedrørende mastergradsprogrammet

Det første tiltaket som gjennomføres fra høsten 2020 er at programmet skal gå på norsk. Tanken bak et engelskspråklig program har vært et man skulle tiltrekke seg flere og bedre studenter til studiet. Dette har ikke skjedd, og det kan tenkes at språket oppleves som en hinder for noen norske søkere. Fra høsten 2021 blir programmet lagt om for å kunne gi bedre kobling mellom metoden, teorien og empirien i programmet. Samtidig vil man prøve å innarbeide FNs bærekraftsmålene i programmet, samt sikre at studenter får analytisk kompetanse som etterspørres i arbeidslivet. Revidering av programmet skjer i samråd med studenter og representanter fra arbeidslivet.

